

**Канспекты заняткаў па выхаванні ў дзяцей дашкольнага ўзросту
цікавасці да беларускай мастацкай літаратуры і фальклору**

Расказванне забаўлянкі “Ягорачка”

Мэта: развіваць уменне дзетак слухаць і эмацыйна успрымаць забаўлянку; падтрымліваць жаданне выхаванцаў самастойна расказваць яе асобныя радкі, даставіць ім радасць ад сустрэчы з вусна-паэтычнай творчасцю.

Матэрыял: малюнак або лялька “Хлопчык”, дудачка-свісцёлачка.

Ход

П. Пагуляем ў беларускую народную гульню “Маша”.

Дзеткі становяцца ў кола, пасярэдзіне знаходзіцца Маша з завязанымі вачыма. Выхаванцы водзяць карагод вакол Машы і прыгаворваюць:

Маша, ты пацеха наша!

Ручкі з золата злажы,

Хто пазваў цябе скажы

(Маша закрывае вочкі, у гэты час хто-небудзь з дзетак яе заве. Маша спрабуе адгадаць, хто гэта. Калі яна адгадае імя дзіцяці, той становіцца Махай, калі не - працягвае і адгадваць).

П. Якія прыгожыя ў вас імёны. У нашай групе ёсць Алёнка, Кацярынка, Адарка, Сяржук – працягвайце далей, скажыце па-беларуску сваё імя.

А яшчэ у нашай групе ёсць Ягорка і да нас ў госці сёння прыйшоў маленькі хлопчык, якога таксама завуць Ягорачка (паказвае ляльку). Ягорачка вельмі любіць свайго дзядулю. Дзядуля хлопчыка жыве далёка: “за горачкай”. Але Ягорачка вельмі часта наведвае яго, ходзіць да дзядулі ў госці. Паслухайце, як пра гэтага хлопчыка расказваецца ў забаўлянцы “Ягорачка”.

Расказванне забаўлянкі “Ягорачка”.

Горкай, горкай, горачкай

Ішоў малы Ягорачка.

Ваўкоў не баяўся,
Страхаў не пужаўся.
Выразаў Ягорачка
Дудачку-свісцёлачку,
І свістаў ён птушачкай,
Птушачкай-пяюшачкай. (з.нар)

П. Я расказала вам забаўлянку пра Ягорачку. Ён смелы хлопчык. Калі ішоў да дзядулі то ваўкоў... не баяўся, страхаў... не пужаўся (інтанацыяй заахвочвае дзетак да дагаворвання радкоў). Па дарозе Ягорачка выразаў... дудачку-свісцёлачку(інтанацыяй заахвочвае дзетак да дагаворвання радкоў). Вось – яго дудачка-свісцёлачка. Хто з вас жадае на ёй падудзець, пасвісцець? Калі ласка? Вазьмі Волечка, дудачку-свісцёлачку, пасвісці на ёй. Хто яшчэ з вас дзеткі хоча пасвісцець на дудачцы? Як добра вы дудзіце, свісціце на дудачцы, нібы птушачкі-пяюшачкі. Ягорачка таксама свістаў на гэтай дудачцы птушачкай-пяючкай, калі горкай, горачкай ішоў да свайго дзядулі.

П. Паслухайце яшчэ раз забаўлянку пра Ягорачку. Паспрабуем яе разам з вамі расказаць.

Паўторнае расказванне забаўлянкі педагогам.

А цяпер паспрабуем расказваць разам : я раскажу пра Ягорачку, а вы пра тое, як выразаў Ягорачка дудачку-свісцёлачку і свістаў птушачкай, птушачкай-пяюшачкай.

Забаўлянка расказваецца разам з дзеткамі пакуль ёсць жадаючыя.

Расказванне забаўлянкі “Іграў я на дудцы”

Мэта: пабуджаць дзетак да самастойнага абыгрывання забаўлянкі, падтрымліваць жаданне выхаванцаў расказваць вершаваныя радкі.

Матэрыял: дудка-весьялушка

Ход

П. Паслухайце дзеткі, што гэта гучыць (іграе на дудцы). Гэта дудка-весьялушка. Паслухайце яшчэ раз, як яна іграе (іграе на дудцы). Яна іграе

вясёлую музыку, таму і завуць яе весялушка. Хто з вас хоча паіграць на дудачцы? (дзеці спрабуюць іграць на дудачцы). Хто цяпер іграе на дудцы-вясялушцы? А цяпер? Малайцы. Добра ў вас атрымліваецца іграць на дудцы-вясялушцы.

П. Паслухайце забаўлянку, дзе хлопчык-дудар расказвае, пра тое, як ён іграў на дудцы.

Расказванне забаўлянкі “Іграў я на дудцы”

Іграў я на дудцы

Іграў я на дудцы,

Сядзячы на будцы.

Ту-лю, ту-лю, ту-лю-лю,

Ту-лю-лю!

Грае мая дудка,

Пяе весялушка.

Ту-лю, ту-лю, ту-лю-лю,

Ту-лю-лю!

Як зайграла дудка —

Прыбег скакаць Юрка.

Ту-лю, ту-лю, ту-лю-лю,

Ту-лю-лю! (з нар.)

П. Ці спадабалася вам забаўлянка? Ці весела іграла дудка-вясялушка? Так, весела. Як зайграла дудка — прыбег скакаць Юрка. А як іграла дудка? Марыся паўтары толькі тыя радкі, дзе расказваецца, як іграла дудка? (“Ту-лю, ту-лю, ту-лю-лю, Ту-лю-лю!”). Хто яшчэ раскажа як іграла дудка? Паслухайце забаўлянку яшчэ раз. Расказванне забаўлянкі педагогам. Паспрабуем разам расказаць забаўлянку. Я буду расказаць пра дудку-вясялушку, а вы будзеце паказваць як ручкамі трымаеце дудачку і расказаць толькі тыя радкі, дзе расказваецца, як яна іграе: “Ту-лю, ту-лю, ту-лю-лю, Ту-лю-лю!”.

Забаўлянка расказваецца разам з дзеткамі пакуль ёсць жадаючыя.

Расказванне забаўлянкі “Кую кую ножку»

Мэта: падтрымліваць жаданне выхаванцаў суправаджаць расказванне забаўлянкі адпаведнымі дзеяннямі і радкамі, даставіць ім радасць ад сустрэчы з вусна-паэтычнай творчасцю.

Матэрыял: малюнак або цацка “Конік”

Ход

П. Добры дзень дзеткі. Пакажыце свае ручкі, папляскайце ў далонькі. Пакажыце свае ножкі, патопайце імі. Давайце пагуляем з ручкамі і ножкамі.

Ножкамі патопалі – топ-топ-топ.

Ручкамі пахлопалі – хлоп, хлоп, хлоп.

Вялікія ногі – пайшлі па дарозе,

Топ-топ-топ.

Маленькія ножкі пабеглі па дарожцы,

Топ-топ-топ.

П. Матулі, калі вы былі зусім маленькімі, каб вашы маленькія ножкі, хутка бегалі стукалі пальчыкам па пятачцы і расказвалі забаўлянку “Кую кую ножку”, кавалі вашу ножку. Паслухайце гэтую забаўлянку.

Расказванне забаўлянкі “Кую кую ножку”.

Кую, кую ножку

Кую, кую ножку,

Паеду ў дарожку.

Еду, еду, еду,

Ніяк не даеду.

Прыпрагу сароку,

Паеду далёка,

У новай кашулі

Да майго дзядулі.

Скоранька паеду,

Каб паспець к абеду.(з нар.)

П. Спадабалася забаўлянка? Давайце раскажам гэтую забаўлянку нашым лялькам. Вазьмі Алёнка, калі ласка, ляльку. Давай з табой разам раскажам ёй забаўлянку. Першыя радкі “Кую, кую ножку, паеду ў дарожку» будзеш гаварыць ты, а астатнія радкі буду расказваць я. Калі я буду расказваць забаўлянку, ты будзеш пастукваць ляльцы пальчыкам па пятачцы. Малайчына, хто яшчэ хоча расказаць ляльцы забаўлянку?

Забаўлянка расказваецца пакуль ёсць жадаючыя.

Расказванне забаўлянкі “Ой бычок, мой бысенька”

Мэта: спрыяць успрыманню і разуменню вершаваных радкоў дзецьмі, дапамагчы ім ўявіць вобраз фальклорнага твора.

Матэрыял: малюнак “ Карова і бычок”

Ход

П.Добры дзень, дзеткі. Давайце з вамі пагуляем . Вы дапаможаце мне дасказаць слоўца.

Зы-зы-зы —

На лузе пасвяцца ко...

Козы? Не, не козы.

Ні-ні-ні —

На лузе пасвяцца ко...

Коні? Не, не коні.

Вы-.вы- вы

На лузе пасвяцца ка...

Каровы? Так, каровы.

П. Паглядзіце на малюнку карова і яе дзіцятка – маленькі бычок. У каровы бадучыя рогі, доўгі хвост і чатыры нагі. Яна карычневага колеру ў белыя плямы. Давайце разам раскажам пра бычка. У бычка... бадучыя рогі, доўгі ...хвост і чатыры.. нагі. Ён... карычневага колеру ў белыя... плямы

(інтанацыяй заахваціць да дагаворвання выказвання).

Паслухайце, як расказваецца пра бычка ў забаўлянцы “Ой, бычок, мой бысенька”.

Расказванне забаўлянкi “Ой, бычок, мой бысенька”.

Ой, бычок, мой бысенька!

Ой, бычок, мой бысенька!

Залатая лысінка.

Бадучыя рогі,

Тыпучыя ногі.

Ты паціхеньку хадзі

І дзіцятка не будзі.(з.нар.)

П. Спадабалася забаўлянка? Пра каго яна? Паспрабуйце расказаць пра бычка словамі з забаўлянкi. Я вам дапамогу.

Бычок, мой... бысенька!

Залатая ...лысінка.

Бадучыя ...рогі,

Тыпучыя ...ногі.(інтанацыяй заахваціць да дагаворвання вершаваных радкоў).

П. Малайцы. Паслухайце яшчэ раз забаўлянку . Будзем расказваць яе разам. Расказванне забаўлянкi педагогам.

Я пачну радок, а хто-небудзь з вас яго закончыць.

Ой, бычок, мой ... бысенька!

Залатая ... лысінка.

Бадучыя ... рогі,

Тыпучыя... ногі.

Ты паціхеньку хадзі

І дзіцятка... не будзі.(з.нар.)

Цяпер паспрабуйце расказаць забаўлянку самастойна. *Забаўлянка расказваецца пакуль ёсць жадаючыя.*

Расказванне забаўлянкi “Кукарэку, певунок”

Мэта узбагачаць у дзяцей вопыт слухання забаўлянак пра знаёмых хатніх птушак, падтрымліваць у іх жаданне самастойна расказваць фальклорны твор.

Матэрыял: малюнак або цацка “Пеўнік”.

Ход

П. Дзеткі, давайце з вамі пагуляем і адгадаем, хто як голас падае.

Нашы качкі раніцай – Кра-кра-кра.

Нашы гусі раніцай – Га-га-га.

Наш індэк раніцай – Бал-бал- бал.

Нашы куркі раніцай – Ко-ко-ко.

Наш пеўнікі уранку – Ку-ка-рэ-ку.

П. *Ку-ка-рэ-ку* спявае пеўнік-певунок. Паспрабуйце вы так паспяваць. Пра пеўніка складзена шмат забаўлянак, песенак, казак. Вось гэтая забаўлянка пра пеўніка называецца – “Кукарэку, певунок!”, паслухайце яе.

Расказванне забаўлянкi “Кукарэку, певунок!”

Кукарэку, певунок!

Кукарэку, певунок!

Пашый хлопцу кажушок,

Пашый штонікі з шаўкоў,

З залаценькіх паяскоў.

І пашыў ён, і надзеў,

І ў люстэрка паглядзеў.

П. Пра каго гэтая забаўлянка? Якое адзенне просяць пеўніка-певунка пашыць для хлопчыка? Так, яго просяць пашыць хлопцу кажушок, штонікі з шаўкоў, з залаценькіх паяскоў. Паслухайце забаўлянку яшчэ раз. Я папрашу ў певунка, каб ён пашыў адзенне не проста для хлопчыка, а для Алесіка. Расказванне забаўлянкi педагогам.

Кукарэку, певунок!

Пашый Алесіку кажушок,

Пашый штонікі з шаўкоў,

З залаценькіх паяскоў.

І пашыў ён, і надзеў,

І ў люстэрка паглядзеў.

П. Для каго яшчэ дзеткі папрасіць. Для цябе Марынка. Добра слухай!
(педагог расказвае забаўлянку ўсім, хто жадае).

П. Хто з вас сам хоча папрасіць у певунка, каб ён пашыў для яго кажушок, пашыў штонікі з шаўкоў, з залаценькіх паяскоў. Калі ласка.

Забаўлянка расказваецца пакуль ёсць жадаючыя.

Расказванне казкі “Курачка-Рабка”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне эмацыйна ўспрымаць казку, разумець яе змест, падтрымліваць у выхаванцаў жаданне самастойна ўзнаўляць асобныя часткі казкі, правільна перадаваючы іх змест.

Матэрыял: ілюстрацыі да казкі “ Курачка – рабка” (наглядны матэрыял для кожнага дзіцяці).

Ход

П. Паслухайце, дзеткі, песеньку.

Ааа, ааа, люлі,

Прыляцелі куры,

Селі на варотах

У чырвоных ботах.*

Сталі куркі сакатаць –

Трэба куркам есці даць.

Пасыпім ім грэчкі,

Каб няслі яечкі.

Пасыпім гароху,

Хай ядуць патроху.

П. Пра каго спяваецца ў песеньцы? Так, пра курачак.

П. Паглядзіце на карцінку. Каго вы на ёй ўбачылі. Так, адна курачка белага колеру. Другая ... чорная. А вось – ...рудая (інтанацыяй заахвоціць дзетак да адказу). А гэтая курачка рабенькая.(паказвае малюнак). Яна па двары ходзіць, за сабою кураняты водзіць.“Ко-ко-ко” – квохча курачка, сваіх дзетак заве. Пакажыце, як курачка заве сваіх дзетак.

П. Пра курачку-рабку ёсць казка. Паслухайце яе.

Раказванне казкі “Курачка – рабка”.

П. Пра каго расказваецца ў казцы? Пакажыце на малюнках персанажаў казкі і назавіце іх (ілюстрацыі да казкі). Што зрабіла мышка? Давайце раскажам разам які перапалох нарабіла ў хатцы мышка. Я пачынаю, а вы працягваеце.

Жыў... дзед, жыла... бабка. Была ў іх... курачка-рабка. Нанесла курачка... яечак поўны падпечак. Сабрала бабка яечкі ў чарапіцу (гаршчок) ды паставіла на паліцу. Мышка бегла, хвосцікам ... махнула, чарапіца ... ўпала, яечкі ... пабіліся. Плача... дзед, плача ...бабка, курачка ... кудахча, вароты ... скрыпяць, трэскі... ляцяць, сарокі ...трашчаць, гусі ...крычаць, сабакі ...брэшуць... воўк.. завуў..., а мядзведзь ... адарваў сабе хвост.

П. Малайцы, добра расказалі.

Расказванне казкі “Пчала і муха”

Мэта: забяспечыць засваенне зместу твора і эмацыйную спагадлівасць на яго; выхоўваць пэўныя адносіны да казачных персанажаў; развіваць у выхаванцаў жаданне самастойна ўзнаўляць асобныя часткі казкі, правільна перадаваючы іх змест.

Матэрыял: малюнкi пчалы і мухі з нагляднага дапаможніка “ У свеце казак”

Ход

П. Паглядзіце на малюнкi пчалы і мухі (з нагляднага дапаможніка “У свеце казак”). Што робіць пчала на малюнку? (сядзіць на кветцы, п’е нектар).

Так, пчала з ранку да вечара па лугах ... лятае, мёд ...збірае. Што робіць муха на малюнку? (адпачывае на лузе). Муха адпачывае на зялёным лузе. Сонейка муху прыгравае, лёгкі ветрык абвявае. Кругом кветкі цвітуць, шустрыя конікі скачуць. У небе птушкі песенькі спяваюць. Пра пчалу і муху ёсць казка. Яна так і называецца “Пчала і муха”

Расказванне казкі “Пчала і муха” педагогам.

Жылі-былі пчала і муха. Пчала з ранку да вечара па лугах лятала, мёд збірала. А муха мёд толькі есці любіла. Дзе мёдам запахне, там і яна. А дзе мёду не чуваць, там муха ня хоча нават пераначаваць. Аднаго разу прысела муха адпачыць на зялёным лузе. Сонейка муху прыгравае, лёгкі ветрык абвявае. Кругом кветкі цвітуць, шустрыя конікі скачуць. У небе птушкі песенькі спяваюць. Задумалася муха: як добра на свеце жыць! Думала-думала, ды задрамала. А ў гэты час над лугам пчала пралятала. Ляціць, гудзе, мёд у вулей нясе. Цяжка, аж стогне небарака. Прахапілася муха ды як закрычыць на пчалу:

— Ах ты сякая-такая! Чаго тут над вухам стогнеш, мне спаць не даеш!

— Выбачай, — сказала пчала.

— Я шмат мёду нясу, дык і стагну.

— Ха-ха, — засмяялася муха, — шмат мёду нясеш, а сама, нябось, галодная: вунь якая худая — адны косці...

— Праўда, — адказвае пчала, — мы, пчолы, збіраем пуды, а самі худы.

— А чаму ж вы худы? І мёд у вас, і вашчына ў вас...

— Дык жа мёд мы збіраем ня толькі для сябе, а і сваім дзеткам, і гаспадару, які нам хату зрабіў, даглядае нас.

— Чакай, чакай, — кажа муха, — я нешта не зусім цябе разумею: як гэта можна збіраць мёд для іншых? Мы, мухі, так не робім. Мы толькі гатовага мёду шукаем.

— Ат, — замахала крыльцамі пчала, — няма мне калі з табой гаманіць: трэба хутчэй дадому спяшацца, мядовую кашку дзеткам варыць.

— А дзе возьмеш ты мядовую кашку?

— На сябе вязу.

— У чым?

— У вазку, у палазку і за пазушкай. Загула пчала ды паляцела ў свой вулей.

П. Пра каго расказваецца ў казцы? Хто вам больш спадабаўся ў казцы пчала ці муха?

П. Чым займалася пчала ад самага ранку да вечара? Так, пчала ад ранку да вечара па лугах лятала, мёд збірала для сваіх дзетак і гаспадара, які пчале хатку зрабіў, даглядае яе. Пчала ... працалюбівая, яна спяшаецца дадому дзеткам мядовую кашку варыць

П. Што рабіла муха ад ранку да вечара? Сапраўды, муха ўвесь час адпачывала на зялёным лузе. Пра муху можна сказаць, што яна ... гультайка. Яна працаваць не любіць, а толькі гатовага мёду шукае.

П. Як вы думаеце, ад каго больш карысці (пользы) ад пчалы ці ад мухі? Хто вам больш падабаецца пчала ці муха? Мне таксама больш падабаецца пчала, яна па лугах лятае, мёд збірае для сваіх дзетак і гаспадара.

Расказанне казкі “Муха-пяюха”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне эмацыйна ўспрымаць казку, разумець яе змест. Падтрымліваць у іх жаданне самастойна ўзнаўляць асобныя часткі казкі, разыгрываць нескладаныя сцэнкі, драматызаваць яе.

Матэрыял: малюнкi да казкі “ Муха-пяюха” (наглядны дапаможнік “ У свеце казак”).

Ход

П. Паслухайце загадку і знайдзіце адгадку .

Я жужжу, жужжу, жужжу,

Я лятаю і кружу

Вакол носа, вакол вуха.

Здагадайся, хто я! ...(Муха).

А. Волахаў

П. Як спявае сваю песеньку муха?(Ж-ж-ж-ж). Паспрабуйце праспяваць песеньку мухі.

Паслухайце казку, якая называецца “Муха-пяюха”.

Расказванне казкі “Муха-пяюха” педагогам.

Жыла-была муха-пяюха. Мела яна каляску і шэсць камароў. Запрэгла муха-пяюха камароў у каляску ды паехала на пагулянку. Едзе яна дарогаю, едзе шырокаю — бяжыць мышка:

— Добры дзень, пані! Як паню зваць-велічаць?

— Я муха-пяюха. А ты хто?

— А я на паліцах скрабатуха.

— Сядай, паедзем разам.

Едуць яны дарогаю, едуць шырокаю — скача жабка:

— Добры дзень, панове! Як вас зваць-велічаць?

— Муха-пяюха. Па паліцах скрабатуха. А ты хто?

— А я па сажалках рагатуха.

— Сядай, паедзем разам.

Едуць яны дарогаю, едуць яны шырокаю — сядзіць на галінцы вавёрка:

— Добры дзень, панове! Як вас зваць-велічаць?

— Муха-пяюха. Па паліцах скрабатуха. Па сажалках рагатуха. А ты хто?

— А я па елках скакуха.

— Сядай, паедзем разам.

Едуць яны дарогаю, едуць шырокаю — бяжыць заяц:

— Добры дзень, панове! Як вас зваць-велічаць?

— Муха-пяюха. Па паліцах скрабатуха. Па сажалках рагатуха. Па елках скакуха. А ты хто?

— А я праз дарогу скок.

— Сядай, паедзем разам.

Едуць яны дарогаю, едуць шырокаю — ідзе воўк:

— Добры дзень, панове! Як вас зваць-велічаць?

— Муха-пяюха. Па паліцах скрабатуха. Па сажалках рагатуха. Па елках

скакуха. Праз дарогу скок. А ты хто?

— А я галодны воўк. Усіх вас паем.

Пачулі гэта камары, падняліся ўгору і паляцелі разам з каляскай. А галодны воўк паляскаў зубамі і пайшоў далей ні з чым.

П. Пра каго расказваецца ў казцы?

П. Паглядзіце на малюнкi да казкі. (гульня “Казачныя двойняты” (наглядны дапаможнік “У свеце казак”, серыя “Свет дзяцінства”). Знайдзіце на малюнках звяроў, якіх сустрэла муха і назавіце іх так, як у казцы. (*на паліцах скрабатуха, на сажалках рагатуха, на елках скакуха, праз дарогу скок, галодны воўк*).

П. А цяпер паспрабуем скласці казку з карцінак. Прыпомнім, з якімі звярамі сустракалася муха-пяюха, калі паехала на пагулянку. Першым будзе малюнак, дзе муха-пяюха запрэгла камароў у каляску ды паехала на пагулянку. Другім, дзе яна сустрэлася з ... мышкай - на паліцах скрабатухай. Пасля мышкі-на паліцах скрабатухі муха-пяюха сустрэлася з ... жабкай-на сажалках рагатухай. Далей, усе разам, яны сустрэліся з ... вавёркай-на елках скакухай. І апошнім быў ... воўк-праз дарогу скок (інтанацыяй заахвоціць дзетак да дагаворвання сказаў).

П. Чым закочылася казка... падняліся камары ўгору і паляцелі разам з каляскай (па меры расказвання дарослы выкладвае малюнкi).

П. Ці жадаеце вы пагуляць ў гэтую казку?

П. Паслухайце казку яшчэ раз. А цяпер, пераўтворымся ў яе персанажаў і пагуляем. (*Выхавальнік размяркоўвае ролі паміж дзеткамі і расказвае казку ад імя казачніка, дзеткі агучваюць казачных герояў*).

Расказванне казкі “Зайкава хатка”

Мэта: падтрымліваць у дзяцей непасрэдны водгук і эмацыйную зацікаўленасць, якія ўзнікаюць у дзіцяці пры ўспрыманні казкі, дапамагчы выхаванцам уявіць падзеі і герояў казкі, адказваць на пытанні па змесце казкі.

Матэрыял: малюнкi да казкi “Зайкава хатка” (наглядны дапаможнік “ У свеце казак”).

Ход

П. Загадаю вам загадкі пра лясных звяроў, знайдзіце на малюнках адгадкі і назавіце гэтых лясных звяроў.

Зімою беленькі, улетку шэранькі.

Нікога не крыўдзіць, а сам усіх баіцца. (Заяц)

Рыжая дзяўчына

Залезла ноччу ў двор.

Курэй пералічыла,

Усіх панесла ў бор. (Ліса)

П. Знайдзіце зайчыка і лісічку на малюнках (наглядны дапаможнік “ У свеце казак”). Паслухайце пра гэтых звяроў казку. Называецца казка – “ Зайкава хатка”.

Расказванне казкі “ Зайкава хатка”.

Жылі-былі ў лесе лісічка і зайчык. Прышла восень. Холадна стала ў лесе. Надумаліся яны хаткі на зіму пабудаваць. Лісічка збудавала сабе хатку з труску-сняжку, а зайчык з труску-пяску. Перазімавалі яны ў новых хатках. Настала вясна, прыгрэла сонца. Лісічына хатка растала, а зайкава стаіць як стаяла. Прышла лісіца ў зайкаву хатку, выгнала зайку, а сама ў яго хатцы засталася. Пайшоў зайка са свайго двара, сеў пад бярозкаю ды плача. Ідзе воўк. Бачыць — зайка плача.

— Чаго ты, зайка, плачаш? — пытае воўк.

— Як жа мне, зайку, не плакаць? Жылі мы з лісічкаю блізка адно каля аднаго.

Пабудавалі мы сабе хаты: я — з труску-пяску, а яна — з труску-сняжку.

Настала вясна. Яе хатка растала, а мая стаіць як стаяла. Прышла лісічка, выгнала мяне а мае хаткі і сама ў ёй жыць засталася. Дык вось я сяджу ды плачу.

— Не плач, зайка. Пойдзем, я табе памагу, праганю лісічку з твае хаты.

Пайшлі яны. Прышлі. Воўк стаў на парозе зайкавай хаткі і крычыць на лісічку:

— Чаго залезла ў чужую хатку? Злазь, ліса, з печы, а то скіну, паб'ю табе плечы.

Не спалохалася лісічка, адказвае ваўку:

— Ой, воўк, сцеражыся: мой хвост як дубец, — як дам, дык будзе табе канец! Перапалохаўся воўк — ды наўцёкі, і зайку аднаго пакінуў.

Сеў зноў зайка над бярозкай ды горка плача. Ідзе праз лес мядзведзь. Бачыць — зайчык сядзіць пад бярозай і плача.

— Чаго, зайка, плачаш? — пытае мядзведзь.

— Як жа мне, зайку, не плакаць? Жылі мы з лісічкаю блізка адно каля аднаго. Пабудавалі мы сабе хаты. Я — з труску-пяску, а яна — з труску-сняжку. Настала вясна. Яе хатка растала, а мая стаіць як стаяла. Прышла лісічка, выгнала мяне з мае хаткі і сама там жыць засталася. Дык вось я сяджу ды плачу.

— Не плач, зайка. Пойдзем, я табе памагу, праганю лісічку з твае хаты.

Пайшлі яны. Прышлі. Мядзведзь стаў на парозе зайкавай хаткі і крычыць на лісічку:

— Нашто адабрала ў зайкі хату? Злазь, ліса, з печы, а то скіну, паб'ю табе плечы.

Не спалохалася лісічка, адказвае мядзведзю:

— Ой, мядзведзь, сцеражыся: мой хвост, як дубец, — як дам, дык будзе табе канец!

Спалохаўся мядзведзь — ды наўцёкі, і зайку аднаго пакінуў.

Зноў пайшоў зайка са свайго двара, сеў пад бярозкаю ды горка плача. Аж бяжыць-ідзе праз лес пеўнік. Угледзеў зайчыка, падышоў і пытае:

— Чаго, зайка, плачаш?

— Дык як жа мне, зайку, не плакаць? Жылі мы а лісічкаю блізка адно каля аднаго. Пабудавалі мы сабе хаты. Я — з труску-пяску, а яна — з труску-сняжку. Настала вясна. Яе хатка растала, а мая стаіць як стаяла. Прышла

лісічка, выгнала мяне з мае хаткі і сама там жыць засталася. Вось я сяджу ды плачу.

— Не плач, зайка: я выганю лісу з твае хаткі.

— Ой, Петрусёк, — плача зайка, — дзе табе яе выгнаць? Воўк гнаў — не выгнаў, мядзведзь гнаў — не выгнаў.

— А вось жа я выганю. Пойдзем, — кажа пеўнік.

Пайшлі. Увайшоў пеўнік у хатку, стаў на парозе кукарэкнуў, а потым як закрычыць:

- Я — пятух-чабятух,

Я — пярвун-лапатун,

На кароткіх нагах,

На высокіх пятах.

Нясу касу на плячы,

Хачу ліску засячы.

- А лісічка ляжыць ды кажа:

— Ой, павень, сцеражыся: мой хвост, як дубец, — як дам, дык будзе табе канец.

Скочыў пеўнік з парога ў хату ды зноў крычыць:

- Я — пятух-чабятух,

Я — пярвун-лапатун,

На кароткіх нагах.

На высокіх пятах.

Нясу касу на плячы,

Хачу ліску засячы.

- І — скок на печ да ліскі. Дзюбануў лісіцу ў спіну. Як усхопіцца лісіца ды як пабяжыць вон з зайкавай хаткі, а зайка дзверы зачыніў за ёю.

І застаўся ён жыць у сваёй хатцы разам з пеўнікамі.

П. Пра каго расказваецца ў казцы. Якія хаткі пабудавалі сабе зайчык і лісічка з надыходам зімы? Знайдзіце гэтыя хаткі на малюнках. Раскажыце пра іх словамі з казкі.

П. Перазімавалі зайчык і лісічка ў новых хатках. Настала вясна, прыгрэла сонца. Лісічына хатка растала, а зайкава стаіць як стаяла. Прыйшла лісіца ў зайкаву хатку, выгнала зайку, а сама ў яго хатцы засталася. Пайшоў зайка са свайго двара, сеў пад бярозкаю ды плача.

П. Як вы думаеце, чаму Лісічына хатка растала, а зайкава стаіць як стаяла.

П. Якія жывёлы дапамагалі зайчыку зноў вярнуцца жыць да сябе ў хатку? Пакажыце гэтых звяроў на малюнках. Ці ўдалося ім выгнаць ліску з зайкавай хаткі?

П. Хто ўсё ж такі дапамог зайчыку ў яго бядзе? Як пеўнік расказвае пра сябе? Паспрабуйце расказаць.

Я — пятах-чабятых,

Я — павун-лапатун,

На кароткіх нагах.

На высокіх пятах.

П. Хто яшчэ хоча расказаць пра пеўніка?

П. Чым заканчваецца гэтая казка? І сапраўды, “дзюбануў пеўнік лісіцу ў спіну. Як усхопіцца лісіца ды як пабяжыць вон з зайкавай хаткі, а зайка дзверы зачыніў за ёю. І застаўся ён жыць у сваёй хатцы разам з пеўнікам”.

Расказанне казкі “Коцік, пеўнік і лісіца”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне слухаць і эмацыйна ўспрымаць казку, сачыць за развіццём яе сюжэта, адказваць на пытанні па змесце казкі, суадносіць змест казкі і з малюнкамі да яе.

Матэрыял: малюнкi да казкі “Коцік, пеўнік і лісіца”(наглядны дапаможнік “ У свеце казак”). Гульня “ Блытаніна з казак” (наглядны дапаможнік “ Усвеце казак”, серыя “ Свет дзяцінства”).

Ход

П. Дзеткі, давайце з вамі пагуляем. Гульня называецца «Ходзіць ліска ля ваконца». Спачатку пераўтворымся ў лісак. Пакажыце як рухаюцца ліскі.

Будзем імітаваць паводзіны і рухі лісак — хадзіць урассыпную, як ліскі і прыгаворваць:

Ходзіць ліска ля ваконца,

Просіць яна выйсці дзетак:

“Дзеткі, выйдзіце хоць раз”.

Пасля гэтых слоў трэба будзе сказаць “ Рыжа шапка, прэч ад нас!” і ўцякаць у “норку”. (Пагуляць з дзеткамі 2-3разы).

П. Паглядзіце на гэтыя карцінкі і назавіце жывёл, што на іх адлюстраваны (малюнкі да казкі “*Коцік, пеўнік і лісіца*”— наглядны дапаможнік “ У свеце казак”). Паслухайце народную казку пра гэтых жывёл, называецца яна – “Коцік, пеўнік і лісіца”.

Расказванне казкі “Коцік, пеўнік і лісіца” педагогам.

Жылі-былі коцік і пеўнік. Добра жылі, дружна. Коцік на паляванне хадзіў, а пеўнік есці варыў, хатку падмятаў, песні спяваў. Адночы пайшоў коцік на паляванне, а пеўнік зачыніў за ім дзверы ды пачаў абед варыць. Бяжыць лісіца, убачыла хатку, падскочыла да акенца:

— Гэй, хто тут гаспадар?

— Я, — кажа пеўнік.

— Пусці ў хатку.

— Чаго?

— Пасяджу трохі, адпачну з дарогі.

Пеўнік добры быў, пусціў лісіцу ў хатку, а лісіца — цап! — ухапіла яго і панесла дадому. Апамятаўся пеўнік, закрычаў на ўвесь лес:

Коце, браце!

Мяне ліска нясе

У высокія горы,

У глыбокія норы,

Па барах, па карчах,

Аж бярэ мяне страх!

Пачуў гэта коцік, прыбег, адабраў у лісіцы пеўніка і завёў яго назад у хатку.

— Ну, — кажа, — глядзі ж, другі раз не пускай, бо цяпер я далей пайду і магу не пачуць цябе.

— Добра, — кажа пеўнік, — не пушчу.

Зноў пайшоў коцік на паляванне. А лісіца — як тут была.

— Пеўнік, галубок, разумны лабок, адчыні!

— Што табе трэба?

— Пазыч агню.

— Навошта?

— Буду ў печы паліць.

— Не адчыню, бо ты схопіш мяне.

— Ды не, больш не буду хапаць.

Паверыў пеўнік лісіцы і адчыніў дзверы. А тая — ухапіла яго і панесла.

Пеўнік зноў пачаў клікаць коціка:

Коце, браце!

Мяне ліска нясе

У высокія горы,

У глыбокія норы,

Па барах, па карчах,

Аж бярэ мяне страх!

Добра, што коцік далёка не адышоўся ад дому: пачуў ён пеўніка, прыбег і адабраў яго ад лісіцы.

— Ну, — кажа ён пеўніку, — калі ты і трэці раз адчыніш лісіцы дзверы, то бяда будзе: цяпер я пайду на паляванне яшчэ далей.

— Не, — кажа пеўнік, — больш я гэтай ліхадзейцы дзвярэй не адчыню.

— Глядзі ж! — І коцік пайшоў у самыя далёкія лясы.

Прыбегла лісіца:

— Пеўнік, галубок, разумны лабок, дай вугалёк!

— Не, цяпер я дзверы табе не адчыню!

— Дык ты праз акенца падай.

— Праз акенца можна, — згадзіўся пеўнік.

Адчыніў ён акенца, а лісіца ўхапіла яго і панесла. Крычаў, крычаў пеўнік, ды коцік яго так і не пачуў: вельмі ж далёка ён зайшоў.

Прынесла лісіца пеўніка дахаты і загадала дочкам у печы паліць, з пеўніка крупнік варыць. А сама пайшла гасцей склікаць. Вярнуўся з палявання коцік, бачыць — няма пеўніка. «Мусіць, яго зноў лісіца ўхапіла, — падумаў коцік. — Як жа яго цяпер з бяды выратаваць?»

Зрабіў ён скрыпачку галасістую ды пайшоў да лісіцы. Прышоў, сеў ля варот і зайграў, прыпяваючы:

— Тылі-тылі, скрыпіца,

Тут сядзела лісіца,

А ў лісіцы новы двор,

Сем дачушак на выбор,

Восьмы пеўнік — гэта мой!

Пачулі лісіцыны дочки музыку і кажуць:

— Як жа хораша нехта грае, пабяжым паслухаем, а пеўніка зварыць яшчэ паспеем. Выбеглі яны на двор ды і заслухаліся. Пеўнік жа тым часам не драмаў: выскачыў з лісіцынай хаткі ды пабег з коцікам дахаты. Так і засталася лісіца ні з чым.

П. Пра каго расказваецца ў казцы? Што здарылася з пеўнікам? Хто дапамагаў пеўніку ў яго бядзе. Ці помніце вы як пеўнік клікаў коціка на дапамогу. Раскажыце.

Коце, браце!

Мяне ліска нясе

У высокія горы,

У глыбокія норы,

Па барах, па карчах,

Аж бярэ мяне страх!

П. Ці дапамог коцік пеўніку? Як ён дапамог пеўніку выратавацца ад лісіцы? Паслухайце яшчэ раз як коцік дапамог пеўніку.

Вярнуўся з палявання коцік, бачыць — няма пеўніка. «Мусіць, яго зноў лісіца ўхапіла, — падумаў коцік. — Як жа яго цяпер з бяды выратаваць?»

Зрабіў ён скрыпачку галасістую ды пайшоў да лісіцы. Прышоў, сеў ля варот і зайграў, прыпяваючы:

— Тылі-тылі, скрыпіца,

Тут сядзела лісіца,

А ў лісіцы новы двор,

Сем дачушак на выбор,

Восьмы пеўнік — гэта мой!

Пачулі лісіцыны дочки музыку і кажуць:

— Як жа хораша нехта грае, пабяжым паслухаем, а пеўніка зварыць яшчэ паспеем. Выбеглі яны на двор ды і заслухаліся. Пеўнік жа тым часам не драмаў: выскачыў з лісіцынай хаткі ды пабег з коцікам дахаты. Так і засталася лісіца ні з чым.

П. Хто з персанажаў казкі вам спадабаўся больш – коцік, пеўнік або лісічка? Чаму? Мне таксама таксама больш спадабаўся коцік. Ён сапраўдны сябра, дапамог пеўніку ў яго бядзе. І сапраўды ў народзе кажуць: “Сябра пазнавай у бядзе”.

П. Раглядзіце гэтыя малюнкi да казкі “Коцік, пеўнік і лісіца”, знайдзіце памылку мастака. Што на гэтым малюнку мастак намаляваў няправільна? А што трэба было намаляваць? (Гульня “ Блытаніна з казак” (наглядны дапаможнік “ Усвеце казак”, серыя “ Свет дзяцінства”). Малайцы, правільна знайшлі памылкі мастака.

Завучванне верша В. Рабкевіча “Едзе восень”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне разумець змест і ўспрымаць рытм вершаваных радкоў. Падтрымліваць у іх жаданне самастойна і выразна выконваць невялікі па аб’ёме верш напамяць.

Матэрыял: малюнкi восеньскіх пейзажаў.

Ход

П. Паслухайце вершаваныя радкі.

З буйных ліп і бяроз

Лісты валяцца.

Між павалаў і лоз

Рассыпаюцца.

Шапацяць, шалясцяць

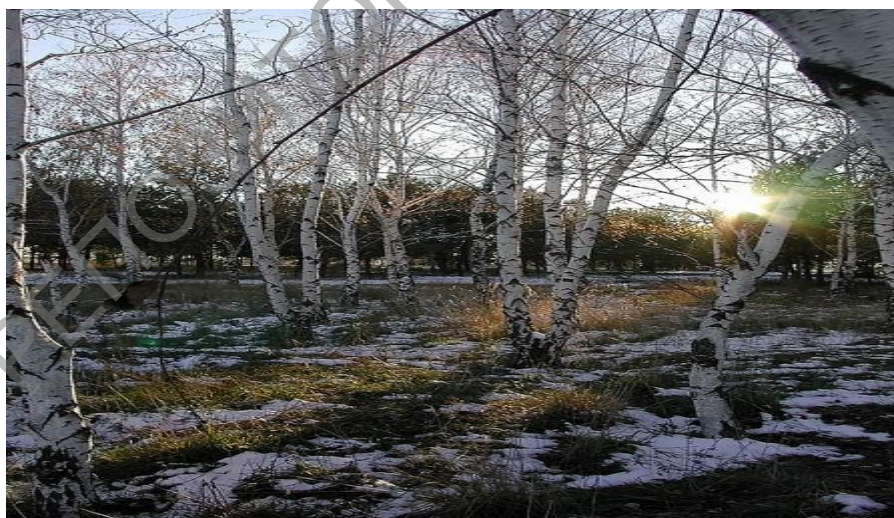
Залацістыя,

Ўвысь галінкі глядзяць

Пусталістыя.

Янка Купала

Пра якую пару года ў расказваецца ў вершы? Давайце раскажам разам пра восень. На двары восень, таму што... меней свеціць сонейка; таму што... ідзе дожджык; таму што... жоўтае лісце; таму што,... лісце ападае, ... стала халадней, ... птушкі ляцяць у вырай (інтанацыяй заахваціць дзяцей да адказу).

П. Паглядзіце на малюнак, якая пара года адлюстравана на гэтым малюнку? Гэта таксама восень. Паслухайце, як пра познюю восень расказваецца ў вершы В. Рабкевіча “Едзе восень”.

Расказванне педагогам верша “Едзе восень”.

П. Пра што расказваецца ў вершы? Надыйшла восень, апала лісце з дрэў, ужо не чутно яго шамацення – “лес адгаманіў”, зямля дзе-нідзе пакрылася

снегам, таму восень “едзе полем на рабым кані” (чорная зямля дзе-нідзе пакрытая снегам).

П. Паспрабуйце самастойна расказаць радкі з верша, у якіх гаворыцца пра надыход восені, Так, “змоўкла ... наваколле, лес ... адгаманіў. Едзе восень полем на рабым кані”.

П. А цяпер, паспрабуйце расказаць радкі з верша, у якіх гаворыцца, што хутка настане зіма? Так, пра тое, што набліжаецца зіма расказваецца ў радках: ... “ а за сінім борам сядзе ў санкі скоро белая зіма”. Паслухайце верш яшчэ раз. Будзем яго расказваць напамяць.

Расказванне верша педагогам.

П. Расказваць верш будзем па двое. Я раскажу пра восень, а хто – небудзь з вас пра хуткі надыход зімы.

П. А цяпер – наадварот, хто-небудзь з вас раскажа пра восень, а я пра надыход зімы. Малайцы!

П. Раскажам верш цалкам. Паспрабуем расказаць радкі верша пра восень з сумам, а тыя радкі верша, дзе расказваецца пра надыход зімы – з радасцю. Верш расказваюць 3-4 дзіцяці.

Расказванне верша Я. Журбы “Дзед Мароз”.

Мэта: развіваць у дзяцей уменне эмацыйна ўспрымаць вершы, звязваць вобразны змест вершаваных тэкстаў з рэальнымі карцінамі прыроды; вучыць выхаванцаў выразна ўзнаўляць асобныя радкі з верша.

Матэрыял: малюнкi пра зіму

Ход

П. Паслухайце вершаваныя радкі і здагайцеся, пра каго ў іх расказваецца?

У вопратцы белай,

Шырокай, даўгой,

З вялікай пушыстай

Мятлой-барадой

П. Так, гэтыя радкі пра дзядулю Мароза. Калі бывае мароз? Давайце разам з вамі раскажам пра зіму. Дапамогуць нам малюнка. Зімой ... холадна. Сонейка амаль не ...свеціць, ідзе ... снег, дрэвы стаць ... голыя, на галінках ... снег і шэрань, рэчкі пакрыліся ... лёдам, іх скаваў мароз (інтанацыяй заахвочваць да дагаворвання радкоў).

Паслухайце верш Я. Журбы, які называецца “Дзед Мароз”.

Расказванне верша “Дзед Мароз” педагогам.

П. Хто запомніў як расказваецца ў вершы пра дзядулю-мароза? Паспрабуйце расказаць. (педагог дапамагае дзеткам расказаць).

У вопратцы... белай,

Шырокай,... даўгой,

З вялікай ...пушыстай

Мятлой-...барадой

П. А цяпер раскажам словамі з верша пра тое, што нам прынёс з надыходам зімы Дзядуля Мароз.

Прыйшоў к нам здалёку

Дзядуля Мароз,

Завеі і... холад

З сабою прынёс.

П. Паслухайце верш яшчэ раз.

П. Будзем расказаць верш па двое. Адзін з вас раскажа пра дзядулю-мароза словамі з верша, а другі пра тое, што нам прынёс з надыходам зімы Дзядуля Мароз? (Верш расказваецца пакуль ёсць жадаючыя).

П. Пагуляем з Дзедам Марозам ў зімовую гульню. Называецца яна «Замарожаныя». Я буду Дзедам Марозам. Вы будзеце вадзіць карагод і клікаць Дзеда Мароза.

Дзед Мароз, Дзед Мароз

Бабу снежную прынёс.

Баба, баба, снегавуха,

Не хапай мяне за вуха!

Дзед Мароз, стаіць пасярэдзіне карагода і ўважліва слухае. Як толькі скажаце апошнія словы, то хуценька разбягайцеся па пакоі. Дзед Мароз пабяжыць за вамі і будзе імкнуцца дакрануцца да каго-небудзь з вас рукой, замарозіць. Замарожаны павінен спыніцца, расставіць рукі ў бакі і не рухацца.

(Гульня закончыцца, калі будуць замарожаны ўсе дзеці. Затым выбіраюць Дзеда Мароза з дзетак і пачынаюць гульню спачатку).

Завучванне верша Я. Журбы “Першыя сняжынкi”.

Мэта: развіваць у дзяцей уменне разумець змест і ўспрымаць рытм вершаваных радкоў, выражаць свае ўяўленні ў час самастойнага чытання асобных радкоў верша напамяць.

Матэрыял: малюнкi пра зіму

Ход

П. Падыдзіце разам са мной да акенца. Паглядзіце як падае снег. Зімой снег падае вельмі часта. Калі ідзе снег, сняжынкi падаюць на ...тварык , ... на каўнер, на... футра. Сняжынкi белыя, ... пушыстыя, ... празрыстыя, ... скользкія, ... халодныя, ... лёгкія (інтанацыяй заахвоціць дзяцей да працягу выказвання) . Ці рады вы снегу? Калі ёсць снег, то можна катацца на санках. А ці любіце вы катацца на санках? Я таксама люблю катацца на санках з горкі.

Пра тое, як падае снег Я. Журба напісаў верш, які называецца “Першыя сняжынкi”

Расказванне верша “Першыя сняжынкi” педагогам.

П. Пра што расказваецца ў вершы? Так, у вершы расказваецца пра сняжынкi. Якімі словамі расказваецца ў вершы пра тое, як сняжынкi падаюць з неба. І, сапраўды, сняжынкi не проста падаюць, яны ... *лётаюць, сыплюцца, кружацца, круцяцца, сцелюцца*. Сняжынкi падобны на ... *зоркі, на .. пушынкi*. (*інтанацыяй запрасіць да працягу сказа*). Пераўтварыцеся ў сняжынак

пакажыце, як яны *лётаюць, кружацца, круцяцца*. Прыгожыя атрымаліся ў вас сняжынкi, лёгкія як пушынкi.

П. Паслухайце вершык яшчэ раз. Будзем расказваць яго разам. Першы слупок пра сняжынкi –

“Лётаюць, сыплюцца

Зоркі-сняжынкi —

Белыя, лёгкія,

Быццам пушынкi”.

раскажа хто-небудзь з вас.

Далей верш буду расказваць я.

Пасля 3-4 паўтарэнняў можна прапанаваць закончыць верш тым дзеткам, што лепш запамінаюць.

Завучванне верша С. Сокалава-Воюша “Ёлка”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне суадносіць апісанне зімовага пейзажу ў вершы і ў рэальным жыцці. Развіваць у выхаванцаў выразнасць голасу пры расказванні вершаваных радкоў.

Матэрыял: малюнкi з зімовымі ляснымі краявідамі, маленькая ёлачка.

Ход

П. Якая пара года на двары? Так, зіма. Зімой многа снегу і мароз марозіць тварык, шчочкі, носік. Пагуляем у Мароза, але заклічка да Мароза будзе другая, як мы з вамі некалі гулялі.

Паслухайце:

Ты халодны,

Ты марозны,

Белая барада,

Чырвоны нос,

Гэта ты — дзед Мароз!

Як толькі скажаце гэтыя словы адразу разбягайцеся па пляцоўцы. «Мароз» пабяжыць за вамі і пастараецца дакрануцца да каго-небудзь рукой. Той, да

каго ён дакрануўся, лічыцца «замарожаным», павінен спыніцца, развесці рукі ў бакі і замерці. *Перамагае «Мароз», які «замарозіў» большую колькасць гульцоў. Спачатку Марозам буду я, а потым Марозам будзе хто-небудзь з вас. (Кожныя 2—3 хвіліны выбіраецца новы «Мароз»).*

П. Разам з Дзедам Марозам да нас ў госці прыйшла ёлачка (цацка “Ёлка”). Яна жыла ў ельніку. Але ёй захацелася да нас на свята, каб разам з намі святкаваць сустрэчу Новага года. Вось як пра гэта раскажваецца ў вершы С. Сокалава-Воюша “Ёлка».

Расказванне верша “Ёлка» педагогам.

П. Пра якое лясное дрэўца раскажваецца ў вершы? Дзе жыла і расла ёлка? Хто прывёз ёлку да нас на свята з ельніку? Так, заяка і жаўна – чорны дзяцел. Як ласкава сталі называць ёлку, калі яе прывезлі ў хату?

П. Паслухайце верш яшчэ раз, будзем вучыць яго напамяць.

П. Давайце паспрабуем расказаць вершык разам—адзін радок я, а другі радок хто-небудзь з вас. *Пасля 2-3х паўтарэнняў дзеткі раскажваюць верш самастойна.* П. Малайцы, а цяпер паспрабуйце гэты верш расказаць самастойна. Верш раскажваюць 3-4 дзіцяці.

Чытанне апавядання Ул. Юрэвіча “Бярозчыны валёнкі”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне разумець змест тэкста, яго сэнс і мэту; падтрымліваць непасрэдны водгук і эмацыянальную зацікаўленасць, якія ўзнікаюць у дзіцяці пры ўспрыманні апавядання. Выхоўваць ў малых беражлівыя адносіны да дрэў і кустоў.

Матэрыял: малюнкi пра зіму.

Ход

П. Паглядзіце на малюнак.

П. Якая пара года адлюстравана на малюнку? Як вы здагадаліся? Ці холадна зімой? Каб не замёрзнуць трэба цёпла апраца; цёплае футра і шапачку; на ручкі – ... рукавічкі, на ножкі – боцікі або валёнкі, такія боцікі з авечкавай поўсці.

Холадна зімой не толькі дзеткам, але і дрэвам, і кустікам. Мы сёння разам з вамі на прагулцы назіралі за дрэвамі і кустамі. Давайце разам раскажам пра нашы назіранні. Дрэвы і кусты ўзімку стаяць ... голыя, а на іх галінках – ... пушысты, белы снег. Сярод розных дрэў на нашай пляцоўцы ёсць і тоненькія маладыя бярозкі. Холадна маладзенькім бярозкам, але, каб яны не замёрзлі, можна зрабіць для іх валёнкі. А як зрабіць бярозкам валёнкі расказваецца ў апавяданні Ул. Юрэвіча “Бярозчыны валёнкі”.

Чытанне апавядання “Бярозчыны валёнкі”.

П. Пра якое дрэўца расказваецца ў апавяданні? Чаму Святланка турбавалася за бярозку? Што яна праноўвала зрабіць, каб бярозка не замёрзла зімой?

П. Вось як пра гэта расказваецца ў апавяданні.

З кожным днём становілася ўсё халадней і халадней.

— А бярозка ўзімку не змерзне? Яна ж голенькая, — трывожылася Святланка.

— Чаму голенькая? — не пагаджаўся тата.

— На ёй кара. Ёй цёпла.

— Можа апрацуць яе на зіму? Ухутаць? — не суніралася дзяўчынка.

— На галінкі рукавічкі панадзяваць, а на ножкі — валёнкі?

— А дзе ж у бярозкі ножкі? — усміхнуўся тата.

— Яе ножкі — карэнне.

— Зямля ж халодная.

— Гэта для нас з табой халодная, а для бярозкі цёплая. Вось выпадзе снег, укрые, як коўдрай, зямлю, і карэньчыкам стане яшчэ цяплей.

П. Што прапанаваў зрабіць тата Святланцы, каб бярозка не замёрзла?

Як зрабіў тата валёнкі бярозцы? Так,

Ён узяў шырокую рыдлёўку і пачаў падкідаць снег да бярозкі. І Святланка памагала сваім маленькім шуфлікам. Неўзабаве бярозка і сапраўды стаяла як бы ў вялікіх снегавых валёнках. На яе чорных галінках таксама быў пушысты снег. Дакранешся — ён сыплецца, іскрыцца, зіхаціць. Кожны раз, калі выпадаў снег, Святланка брала свой шуфлік і падграбала снег да дрэўца. Бярозчыны валёнкі станавіліся ўсё большыя і цяплейшыя

П.Цяпер вы ведаеце як выглядаюць бярозчыны валёнкі. А ці можам мы самі зрабіць такія валёнкі бярозкам, што растуць на нашай пляцоўцы? Вось заўтра, калі ізноў пойдзем на прагулку, паспрабуем зрабіць валёнкі тым бярозкам, што растуць на нашай пляцоўцы

Завучванне верша Т. Кляшторнай “Шпак”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне змацьйна ўспрымаць верш, суадносіць змест верша з уласным вопытам. Пабуджаць выхаванцаў да самастойнага расказвання верша напамяць.

Матэрыял: малюнак шпакоўні, “Спевы птушак”
(http://youtu.be/_C_gvW3_VtE).

Ход

П. Паглядзіце ў вакно. Які прыгожы дзень! Блакітнае неба, белыя воблачкі, яскравае сонейка, зялёная траўка, зялёныя лісцікі на дрэвах і кустіках. Да нас прыйшла вясна

П. Што змянілася на пляцоўцы дзіцячага садка з надыхолам вясны? Вясной да нас прылятаюць птушкі. Паслухайце як яны спяваюць птушкі (“Спевы птушак” http://youtu.be/_C_gvW3_VtE).

П. Прыгожа спяваюць птушкі, а вось гэта песенька шпака. Паслухайце як спявае шпак. (“Спевы птушак” http://youtu.be/C_gvW3_VtE).

П. Паглядзіце, вось гэта домік шпака (паказвае малюнак). Ён называецца – шпакоўня (скворечнік). Дзе вы бачылі шпакоўню? Шпакам іх домікі будуць людзі. Прыляцяць птушкі — а домік для іх ужо падрыхтаваны.

П. Паслухайце вершык *Т. Кляшторнай* пра шпака, які прыляцеў да нас з цёплых краін.

Расказванне верша “Шпак” педагогам

П. Пра каго расказваецца ў вершы? Як называецца хатка шпака? Дзе хлопчык прыладзіў шпаку дом? Раскажыце словамі з верша, што зробіў шпак як толькі прыляцеў? (... «дом утульны аглядае, песню весела спявае»). Шпаку весела, таму што ў шпака ёсць (*інтанацыяй захвоціць дзяцей да адказу*) ...“у двары ... вельмі добрыя сябры». Паслухайце верш яшчэ раз .

П. Раскажыце словамі з верша, каму і дзе хлопчык прыладзіў дом? Раскажыце словамі з верша, хто ў гэтым доме пасяліўся?

П. Паслухайце верш цалкам. Цяпер паспрабуем расказаць яго. Будзем расказаць па-чацвёрта. Кожны расказа па 2 радкі, па чарзе, адзін за другім.

Завучванне верша Т. Кляшторнай “Дожджык”

Мэта: садзейнічаць успрымання рыфмы і рытму вершаваных радкоў, развіваць эмацыйнасць пры чытанні верша.

Матэрыял: малюнкi вясны.

Ход

П. На двары вясна. Траўка і лісцікі на дрэвах ужо ... зялёныя, неба... блакітнае, сонейка ... ярка свеціць і грэе, птушкі ... спяваюць свае песні (*інтанацыяй захвоціць дзяцей да адказу*). Паслухайце загадку і здагадайцеся пра якую вяснову прыкмету расказваецца ў гэтай загадцы?

Ішоў даўганогі,

Не глядзеў дарогі,

У зямлі ўвяз...

Вашым ножкам – грязь. (Дождж.).

Так, гэта дожджык. Дождж бывае вясной, улетку, увосень. Увесну дожджык цёплы, так і хочацца пускаць у маленькіх раўчуках караблікі.

П. Паслухайце верш пра вясновы дожджык, які напісала Т. Кляшторная.

Расказванне верша “Дожджык” педагогам.

П. Пра што расказваецца ў вершы? Раскажыце радкамі з верша пра тое, як ішоў дожджык? “Дожджык часты сыпаў, ліў” і што з’явілася? Так, “на двары ручай паплыў”.

П. Што збіраецца рабіць хлопчык пасля таго як дожджык перастане ?
Вось як пра гэта гаворыцца ў вершы:

Пабягу хутчэй гуляць

І караблікі пускаць.

П. Паслухайце верш яшчэ раз. Будзем вучыцца яго расказваць.

Я у вас буду пытацца, а вы мне – адказваць.

Дожджык часты сыпаў, ліў ?

Дожджык часты сыпаў, ліў.

Па двары ручай паплыў?

Па двары ручай паплыў.

Пабягу хутчэй гуляць?

Пабягу хутчэй гуляць.

І караблікі пускаць?

І караблікі пускаць.

Верш разам з педагогам расказваюць 3-4 дзіцяці.

Чытанне апавядання А. Кобеца-Філімонава “Сем мастакоў”

Мэта: фарміраваць у дзяцей уменне сачыць за развіццём падзей у апавяданні, дапамагаць ім уяўляць падзеі, што адбываюцца ў творы, адлюстроўваць свае ўяўленні ў малюнках.

Матэрыял: рознакаляровыя фарбы

Ход

П. Які сёння прыгожы сонечны дзень! Давайце разам паглядзім на вуліцу праз вакно. Што вы ўбачылі? Намалюйце гэтае прыгожае блакітнае неба, аранжавае сонейка, зялёную траўку, чырвоныя кветкі.

П. Якія прыгожыя малюнкi ў вас атрымаліся! Раскажыце, пра тое, што вы намалявалі?

П. Якога колеру фарбы вы бралі, каб у вас атрымаліся такія прыгожыя малюнкi? Вы сапраўдныя мастакі!

П. Паслухайце апавяданне Алены Кобец-Філімонавай “Сем мастакоў”.

П. Ці спадабалася вам апавяданне. Як яно называецца? Што хацелі намаляваць мастакі?

Так, залюбаваліся мастакі і пачалі марыць:

— Ах, як бы я хацеў намаляваць мак! — сказаў адзін.

— А я — сонца! — сказаў другі.

— А я — дзьмухавец! — сказаў трэці.

— А я — лісточак! — сказаў чацвёрты.

— А я — неба! — сказаў пяты.

— А я — званочак! — сказаў шосты.

— А я — фіялку! — сказаў сёмы.

П. Якія каляровыя дарожкі ў вясёлцы ўбачылі мастакі? Раскажам пра фарбы, якія ўзялі мастакі разам.

Чырвоную, ... як мак.

Аранжавую, ... як сонца.

Жоўтую, як... дзьмухавец.

Зялёную, як ... лісточак.

Блакітную, як ... неба.

Сінюю, як ... званочак.

Фіялетавую, як ... фіялка.

А якую фарбу ў вясёлкі выбралі вы і што намалявалі?

Расказванне верша Т. Кляшторнай “Паўцякалі цацкі”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне эмацыйна ўспрымаць рытм вершаваных радкоў, сачыць за развіццём падзей ў вершаваным творы. Выхоўваць беражлівыя адносіны да рэчаў.

Матэрыял: любімыя цацкі дзяцей.

Ход

П. Гэтая лялька Алёнка мая любімая цацка. Я апранаю яе, спяваю ёй песенькі. Назавіце вашы любімыя цацкі. Раскажыце, як вы з імі гуляце. Паслухайце верш пра Федзю, ад якога паўцякалі цацкі. Называецца ён “Паўцякалі цацкі”.

П. Пра каго расказваецца ў вершы? Чаму паўцякалі цацкі ад Федзі?

У вершы гаворыцца, што Федзя “паламаў машынку, разарваў мядзведзя, паадкручваў вушы шэранькаму зайку, перамазаў тушшу штонікі і майку”. І цацкі ад яго паўцякалі “заяц да Яніны, а мядзведзь да Валі”. Што б вы паралі хлопчыку, каб цацкі ад яго не ўцякалі?

Расказванне верша С. Сокалава–Воюша “Алоўкі ”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне эмацыйна ўспрымаць змест вершаваных тэкстаў, пабуджаць выхаванцаў да адлюстравання сваіх уяўленняў ад вершаваных радкоў у выяўленчай дзейнасці. Выхоўваць беражлівыя адносіны да рэчаў.

Матэрыял: алоўкі.

Ход

П. Паслухайце загадку і знайдзіце адгадку.

Каляровыя браткі

Носяць з дрэва кажушкі.

Мы завострым ім галоўкі,

Каб маглі пісаць ...

Алена Церашкова

П. Так, гэта алоўкі. Паглядзіце на алоўкі. Якога яны колеру? Што б вам хацелася намаляваць гэтымі алоўкамі?

Пра алоўкі С. Сокалаў-Воюш напісаў верш.

Расказванне верша “Алоўкі” педагогам.

П. Якія малюнкi хоча намаляваць хлопчык алоўкамі? Так, ён хоча намаляваць “саву, і авечку, і асву, і агонь, і акуляры, і ўсмешлівыя твары, партрэты таты, мамы, бабулі і дзядулі” А што хочаце намаляваць вы. Вазьміце аркушы паперы і намалюйце алоўкамі тое, што пажадаеце намаляваць вы, а потым раскажаце пра свае малюнкi.

Завучванне верша Т. Кляшторнай “Ветлівыя словы”

Мэта: садзейнічаць усведамленню дзецьмі ветлівых слоў, развіваць у іх уменне эмацыйна ўспрымаць і разумець змест вершаваных тэкстаў, падтрымліваць у выхаванцаў жаданне самастойна чытаць верш напамяць.

Матэрыял: малюнкi пра ветлівыя адносіны да людзей.

Ход

П. Вы ўжо ведаеце шмат ветлівых слоў. Іх яшчэ называюць чароўнымі словамі. Назавіце гэтыя словы. Я пачну першая: калі ласка, ... добры дзень, ...дзякуй, ...добры вечар, ...смачна есці, ...да пабачэння і інш. Паслухайце, як пра гэтыя словы расказваецца ў вершы Т. Кляшторнай “Ветлівыя словы”.

Расказванне верша “Ветлівыя словы” педагогам.

П. Пра якія ветлівыя словы расказваецца ў вершы. Так «Калі ласка», «дзякуй», «добры дзень» — гэтымі словамі трэба даражыць, таму што з гэтымі словамі лёгка жыць. Паслухайце гэты верш яшчэ раз. Вывучым яго напамяць і будзем расказваць усім, каб усе ведалі ветлівыя словы.

Расказванне верша Э. Агняцвет “Маме”

Мэта: працягваць фарміраваць у дзяцей уменне ўспрымаць вершаваныя творы, адказваць на пытанні па змесце гэтых твораў, выхоўваць ў іх паважаныя адносіны да маці.

Матэрыял: малюнак блакітнага неба з залаценым сонцам.

Ход

П. Паглядзіце на гэты малюнак. Яго намалюваў маленькі хлопчык. На малюнку блакітнае неба і яскравае сонейка. У кутку малюнка хлопчык напісаў. “Няхай заўжды будзе сонца, няхай заўжды будзе неба, няхай заўжды будзе мама!

П. Раскажыце, як завуць вашу матулю. Як ласкава вы яе называеце? Што за падарунак вы б захацелі зрабіць сваёй мамачцы на свята 8 сакавіка? Паслухайце верш, пра тое, што хацела б падарыць сваёй матулі паэтка Э. Агняцвет. Верш называецца «Маме».

Расказванне верша «Маме» педагогам.

П. Пра што расказваецца ў вершы? Што хацела падарыць сваёй матулі паэтка? А якія падарункі матулям рыхтуеце ў дзіцячым садку вы?

Расказванне верша Т. Кляшторнай “Не сквапная”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне разумець змест верша, выразна расказваць вершаваныя радкі; выхоўваць дабрыню і ашчадныя адносіны да іншых людзей.

Ход

П. Вы любіце цукеркі? Ці дзяліліся вы са сваімі сябрамі цукеркамі? Калі гэта было? Ці аддалі б вы апошнюю цукерку свайму сябру. Пра людзей, якія нічога не шкадуюць, гавораць, што яны не сквапныя. Паслухайце вершык Т. Кляшторнай пра дзяўчынку, які называецца “ Не сквапная”.

Расказванне верша “ Не сквапная” педагогам.

П. Пра што расказваецца ў вершы? З кім падзялілася дзяўчынка цукеркамі? Давайце паспрабуем расказаць словамі з вершыка, як дзяўчынка прапанавала цукерку Міле:”На, апошнюю трымай, я не сквапная, ты знай! “.

Малайцы! У вас добра атрымалася прапанова цукеркі. Паслухайце верш яшчэ раз. Паспрабуем яго расказаць. Верш расказваюць 3-4 дзіцяці.

Расказванне верша Л. Рашкоўскага “Я хачу салдатам стаць”

Мэта: падтрымліваць у дзяцей жаданне выразна чытаць асобныя радкі з верша. Выхоўваць ашчадныя адносіны да абаронцаў Айчыны.

Матэрыял: малюнак салдата.

Ход

П. Знаёмы хлопчык мне расказваў, што ён хоча быць такім як і тата, моцным і смелым, хоча хутчэй вялікім стаць і ў арміі служыць салдатам.

П. Паглядзіце на малюнак. Хто на ім адлюстраваны? Салдаты абараняюць нашу Радзіму. Яны дужыя, смелыя і адважныя. Паслухайце верш А Грачаннікава, які называецца “Я хачу салдатам стаць”.

Расказванне верша “Я хачу салдатам стаць” педагогам.

П. Што расказваецца ў вершы пра хлопчыка? Так, хлопчык, як і яго тата, хоча стаць салдатам.

П. Чаму хлопчык хоча стаць салдатам? Давайце раскажам пра гэта разам словамі з верша.

Я хачу... салдатам стаць,

Каб спакойна будаваць

Тата мог... дамы, заводы

І каб мірна жыць заўсёды

Расказваюць 2-3 дзіцяці. А хто з вас хоча стаць салдатам? Паспрабуйце расказаць верш самастойна. Верш расказваецца пакуль ёсць жадаючыя.

Гульня “Вожык і мышы”. Расказванне верша У. Луцэвіч “Вожык”

Мэта: пазнаёміць дзяцей з вершыкам, падтрымліваць жаданне выхаванцаў самастойна разыгрываць асобныя радкі верша ў гульні, даставіць дзецям радасць ад сустрэчы з паэтычнай творчасцю.

Матэрыял: малюнак або цацка “Вожык”

Ход

П. Давайце пагуляем ў вожыка. Па лічыльцы выбярэм вожыка. Дзеткі, стануць мышкамі (у кожнага за пояся вярочка-«хвосцік») стануць ў круг, а «вожык» — пасярэдзіне круга. Зараз павядзем карагод управа, «вожык» — пойдзе ўлева. Будзем гаварыць такія словы:

Бяжыць вожык, тупу-туп!

Сам калючы, востры зуб!

— Вожык. вожык, ты куды?

Ад якой бяжыш бяды?

Пасля гэтых слоў усе спынімся і будзем гаварыць вожыку:

Вожык ножкамі туп-туп!

Вожык вочкамі луп-луп!

Навакол пануе ціш,

Вожык чуе ў лісцях мыш.

А «Вожык» ў гэты час асцярожна ходзіць, прыслухоўваецца.

Як толькі я скажу:

Бяжы, бяжы, вожык!

Не шкадуй ты ножак!

Раз, два, тры — хвасты лаві!

«Мышкі» разбягаюцца, а «Вожык» бяжыць за імі, імкнучыся выцягнуць як мага болей «хвосцікаў». «Мышка», у якой вожык выцягнуў «хвосцік», лічыцца злоўленай. (Гульня паўтараецца некалькі разоў).

Чытанне апавядання Янка Брыля “Жыў-быў вожык”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне разумець змест тэкста, яго сэнс і мэту, дапамагчы ім уяўляць падзеі і герояў твора; развіваць уменне пераказваць асобныя часткі тэкста.

Матэрыял: выявы лясных звяроў.

Ход

П. Паспрабуйце знайсці адгадку на гэтую загадку.

Не кравец, а ўсё жыццё з іголкамі ходзіць (Вожык).

Так, гэта вожык (паказвае малюнак або цацку). У яго вострыя іголкі, аб якія можна параніцца і маленькія ножкі. Вожык жыве найчасцей у лесе. Вожык вельмі адважны звярок. Ён не спяшаецца ўцякаць, сустрэўшы каго-небудзь на сцяжынцы. Натапырыць свае вострыя калючкі і сярдзіта пыхкае. Баронячыся ад нападу, звярок згортваецца ў клубок. Няшмат знойдзецца ахвотнікаў пагуляць з такім калючым мячыкам.

Паводле У. Ягоўдзіка

П.Паслухайце апавяданне Янкі Брыля, якое называецца “Жыў-быў вожык”.

П. Пра каго гэтае апавяданне? Чаму вожыка назвалі Тупцікам? Паслухайце, як пра гэта расказваецца ў апавяданні. Вожык тупацеў усю ноч, і за гэта мы пачалі называць яго Тупцікам. А за тое, што ён перастаў нас баяцца, я ніколі не забываўся даваць яму есці.

Паспрабуйце самастойна пераказаць гэты ўрывачак з тэксту (вызывае 3-4 дзіцяці)

Завучванне верша С. Сокалава–Воюша “Блакiт нябес”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне эмацыйна ўспрымаць вершы. Выхоўваць ў выхаванцаў гонар за сваю Радзіму. Падтрымліваць у іх жаданне самастойна чытаць верш напамяць.

Ход

П. Наша краіна завецца Беларусь, а людзі, што тут нарадзіліся – беларусы. Краіна наша прыгожая: неба блакітнае, а лугі і палі ўпрыгожаны абрусам з рознакаляровых кветак. Увесну да нас прылятаюць прыгожыя птушкі з доўгімі дзюбамі і шырокімі крыламі – белыя буслы. Людзі, якія жывуць у Беларусі, ганарацца сваёй краінай. Паслухайце, як расказвае пра сябе маленькі хлопчык, які нарадзіўся ў Беларусі.

Расказванне верша С. Сокалава – Воюша ”Блакiт нябёс” педагогам.

П. Як называе маленькі хлопчык край, дзе ён нарадзіўся? А як завецца краіна, у якой нарадзіліся вы? Пасапрабуйце расказаць радкі з верша, дзе хлопчык расказвае пра родны край і пра сябе (расказваюць 3-4 хлопчыкі).

Мой край завецца Беларуссю,

А сам я – хлопчык – беларус.

Паслухайце яшчэ раз верш, у якім хлопчык-беларус апісвае сваю радзіму – Беларусь. Будзем яго расказваць. Хто з вас жадае расказаць гэты верш? Ідзі, Юрасік, раскажы. А я табе дапамагу. Пажадана, каб верш расказала як мага больш хлопчыкаў.

Завучванне верша А. Бадака “Беларусачка”

Мэта: садзейнічаць развіццю ў дзяцей умення усведамляць узаемасувязь апісанага з рэальным жыццём. Развіваць навыкі выразнага расказвання верша. Выхоўваць у дашкольнікаў любоў да Радзімы, гонар за яе.

Матэрыял: малюнак “дзяўчынка ў беларускім касцюме” .

Ход

П. Паглядзіце на малюнак. Гэтая маленькая дзяўчынка – беларусачка. У яе твар румяненькі і белая хустачка. Яна, як яе тата і мама вельмі любіць свой родны край – Беларусь. Паслухайце верш, пра гэтую маленькую дзяўчынку, якая вельмі любіць сваю родную краіну.

Расказванне верша А.Бадака “Беларусачка” педагогам.

П. Пра каго расказваецца ў вершы? Як расказвае пра сябе дзяўчынка ў вершы? Якое ў яе ёсць жаданне?

Паслухайце верш,будзем вучыцца яго расказваць напамяць.

Хто з дзяўчынак жадае расказаць гэты верш? (расказваюць усе дзяўчынкі).

Расказванне верша А. Бадака “Мышка”

Мэта: развіваць у дзяцей уменне эмацыйна ўспрымаць змест і рытм вершаваных радкоў, выразна чытаць радкі верша напамяць.

Матэрыял: маскі мышкі і кошкі.

Ход

П. Давайце з вамі пагуляем ў народную гульню “Кошка і мышка”

Спачатку па лічыльцы выбярэм кошку і мышку.

Раз, два, тры, чатыры,
Ката грамаце вучылі:
Не чытаць, не пісаць,
А за мышкамі скакаць.

П. Мышкай у нас будзе Святланка, а кошкай – Алесік. Усе астатнія дзеткі, узяўшыся за рукі, стануць ў круг. Мышка будзе ў крузе, а кошка — па-за кругам. Па сігнале кошка паспрабуе зловіць мышку. Але кошка можа трапіць у круг толькі праз вароты, калі круг размыкаецца. Мышка бегае, дзе хоча, пралазіць пад рукамі дзяцей. Калі кошка зловіць мышку, яны памяняюцца ролямі. (дзеткі гуляюць 4 разы)

П. Ці ведаеце вы, як мышка голас падае? Паспрабуйце ціхенька папішчаць як мышкі – пі-пі-пі. А як кошка голас падае? Паспрабуйце громка памяўкаць як кошка – мяў-мяў-мяў.

Паслухайце вершык А. Бадака пра маленькую мышку. Называецца ён “Мышка”

П. Пра каго расказваецца ў вершы? Чаму маленькая мышка ляжыць хвора ў ложку? Так, яна

Уцякала мышка

Ад коціка,

Пагубляла мышка

Боцікі.

Ой, памерзлі ў бедненькай

Ножкі,

Хвора ляжыць яна

Ў ложку.

П. Паслухайце, як супакойвае маленькую мышку яе маці.

Не сумуй, мая ты

Малютка.
Станеш ты здароваю
Хутка.
Новыя куплю табе
Боцікі.
Толькі ж сцеражыся ты
Коціка!

П. Паспрабуйце, вы супакоіць маленькую мышку. Паслухайце яшчэ раз, як супакойвае маленькую мышку яе маці. А цяпер раскажыце гэтыя радкі верша. Расказваюць 3-4 дзіцяці.

Расказванне верша Я. Коласа “Храбры певень”.

Мэта: актывізаваць слоўнік дзяцей па тэме “Хатнія птушкі”, развіваць уменне разумець змест вершаваных радкоў, звязваць яго з рэчаіснасцю.

Матэрыял: малюнкi: курачка, кураняты і пеўнік.

Ход

П. Паглядзіце на малюнкiі назавіце, хто на іх адлюстраваны. Так, гэта курачка, кураняты і пеўнік. Як курачка квохча? Ко-ко-ко квохча курачка.

П. Як пішчаць кураняты? Пі-пі-пі ходзяць кураняткі каля курачкі . А хто з вас ведае, як пеўнік голас падае? Ку-ка-рэ-ку, кліча пеўнік да сябе курачак і куранятак. Ку-ка-рэ-ку, будзіць ён з ранку дарослых і дзетак. Пра пеўніка ёсць шмат вершаў і песнак.

Паслухайце верш Якуба Коласа пра пеўніка. Верш называецца **“Храбры певень”**.

Расказванне верша “Храбры певень” педагогам.

П. Пра каго расказваецца ў вершы? Што расказваецца ў вершы пра пеўня з птушынага двара? Паўтарыце словамі з верша, як ён заве курачак? (- Сюды!Сюды!). А калі хто кур пужае, як ён грозна загукае. (- Хто такі там?

Хто такі?). Вось такі храбры певень. Давайце раскажам радкі пра пеўніка як ён грозна гукае, калі хто кур пужае:

А калі хто кур пужае,

Певень грозна загукае:

Хто такі там? Хто такі?

Паспрабуй, Змітрок , расказаць гэтыя радкі грозна, гучна.Цяпер ты, Валерык, грозна, гучна. Танечка таксама хоча расказаць, грозна,гучна.

Малайцы, добра ў вас атрымалася расказаць пра пеўніка, як ён грозна гукае “Ку-ка-рэ-ку”, калі хто пужае курачак.

Паслухайце верш пра храбрага пеўніка яшчэ раз.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ